Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1803/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 42.Pf.631.820/2026/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

[1] 1. A jogi képviselővel (Dr. Kolozsvári-Kiss István ügyvéd) eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Törvényszék 42.Pf.631.820/2026/8. számú ítélete, valamint azzal összefüggésben a Pesti Központi Kerületi Bíróság 35.P.101.718/2025/26. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.

[2] Kérelmét az indítványozó az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére alapította.

[3] 2. Az Alkotmánybíróság rendelkezésére álló iratok alapján az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapjául szolgáló előzményi ügy és a panasz lényege az alábbiak szerint foglalható össze.

[4] 2.1. Az indítványozó a vele szemben indult, gyermektartásdíj-hátralék behajtására irányuló végrehajtás megszüntetése, illetve másodlagosan annak korlátozása érdekében indított pert a volt házastársával szemben.

[5] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, a pervesztességére tekintettel az indítványozót illetékből és 760.000 Ft + ÁFA összegű ügyvédi munkadíjból álló 965.200.- Ft perköltség megfizetésére kötelezte az alperes részére. Az ítélettel szemben az indítványozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben az elsőfokú ítélettel szemben előadott érdemi kifogásokon túl a vele szemben megállapított perköltség mérséklését is kérte, hivatkozva a jogérvényesítés észszerűségére és arra, hogy a pertárgy értékéhez képest általa túlzó mértékűnek tartott ügyvédi díj nehezen összeegyeztethető „a józan ész zsinórmértékével”, továbbá arra, hogy az elsőfokú

döntés a pervesztesség-pernyertesség arányát is helytelenül állapította meg. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék a 42.Pf.631.820/2026/8. számú jogerős ítéletében – a másodfokú bíróság által az indítványozó részéről (hiányosan) teljesített egyes tartásdíjfizetésekre vonatkozó, valamint az indítványozó által a perben tett, a gyermektartásdíj közös megegyezéssel történő megváltoztatására vonatkozó egyes állításokkal összefüggésben történő kisebb kiegészítések mellett – megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg. Az elsőfokú bíróságnak az abból levont jogi következtetéseivel és az ezekre alapított döntésével a másodfokú bíróság – az alperesi képviselő munkadíjára vonatkozó perköltség összegét nem számítva – egyetértett, ezért a kereset elutasítására vonatkozó ítéleti rendelkezést helybenhagyta. A perköltségre vonatkozó rendelkezést ugyanakkor a Fővárosi Törvényszék a jogerős ítéletében részben megváltoztatta és az indítványozó által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 711.200 Ft-ra leszállította; valamint az indítványozót 304.800 Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alperes részére.

[6] Az indítványozó a jogerős ítélettel szemben – a kiegészített és egységes szerkezetbe foglalt indítványában az eredetileg megjelölt Abtv. 26. § (1) bekezdésére vonatkozó panaszelemet kifejezetten visszavonva – az Abtv. 27. § (1) bekezdésre alapított alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságon. Indítványában kifejtette, hogy álláspontja szerint „[a] költségviselési rendszer és annak bírósági alkalmazása a valóságban a felek közötti egyenlőtlenséget növelte”, és mivel ezáltal szerinte a jogérvényesítő fél pozíciója „aránytalanul és előre nem kiszámíthatóan kockázatossá vált”, oly mértékben sérült a fegyverek egyenlőségének elve, aminek következtében maga az eljárás is tisztességtelenné vált. Az indokolt bírói döntéshez való joga sérelmét állította azzal összefüggésben, hogy a másodfokú bíróság döntésének indokolása szerinte nem tért ki az elsőfokú döntés – e tekintetben – józan ész követelményével ellentétes voltára vonatkozó érvére, és a perköltséget nem ezzel összefüggésben, hanem más okból csökkentette. Ezen felül, szerinte az elsőfokú bíróság nem értékelte kellően a pervesztesség-pernyertesség arányának megállapítása körében, hogy az alperesnek az eljárás megszüntetésére irányuló indítványát elutasította; a másodfokú bíróság döntése pedig nem tért ki külön az ezzel kapcsolatos fellebbezési érveire. Szerinte továbbá – különösen családjogi perekben – a pervesztességhez kapcsolódó ügyvédi munkadíj-kötelezettség a főköveteléshez képest aránytalan, előre elrettentő és sok esetben vállalhatatlan, aminek következtében „a jogkereső fél számára a perindítás ténylegesen gazdaságilag irracionálissá válik, így a tisztességes eljáráshoz és a bírósághoz forduláshoz való jog kiüresedik”. Álláspontja szerint ez a hasonló tárgyú perekben – a tartásra kötelezett fél elnehezedő terhei következtében – közvetetten kihat a perben érintett kiskorú jogainak érvényesülésére is; mivel végső soron a gyermek tartását veszélyezteti. Mindezek együttesen indítványozó álláspontja szerint tehát egyrészt az

Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített joga sérelmét eredményezték, másrészt pedig – áttételesen, gyermeke szempontjából – a XVI. cikk (1) bekezdése is sérült.

[7] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Abtv. 27. §-a alapján folytatott eljárásában mindenekelőtt az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának formai és tartalmi feltételeit vizsgálja. Ennek során megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság formai feltételeinek [Abtv. 27. § (1) bekezdés, 30. § (1) bekezdés, valamint 52. § (1b) bekezdés *a)-f)* pont] megfelel.

[8] 3.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti [*a)* pont], továbbá a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva [*b)* pont].

[9] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó, mint az alkotmányjogi panaszra okot végrehajtási ügy kötelezettje (adós), illetve a végrehajtás megszüntetése iránt indult per felperese jogosultnak és érintettnek is tekinthető; a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette; alkotmányjogi panaszát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtotta be.

[10] Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 27. §-a]; a támadott bírói döntés(eke)t; az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [XVI. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés]; az indítvány – a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében – tartalmaz alkotmányjogilag is értékelhető (önálló) indokolást; továbbá kifejezett kérelmet fogalmaz meg a támadott bírói döntés(ek) alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)-f)* pont].

[11] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak a sérülni vélt Alaptörvényben rögzített jogok kapcsán előadott érvelésével összefüggésben megállapította, hogy a beadvány alapvetően a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vonatkozásában tartalmaz okfejtést. A XVI. cikk (1) bekezdésének sérelmét kizárólag azzal összefüggésben és közvetetten – gyermeke vonatkozásában, de kizárólag a bíróságok eljárásának a perköltség-megállapítással összefüggésben az indítványozó szerint az ő saját, tisztességes eljáráshoz való jogát sértő tartalma okán, annak következményeként – állítja, és ezért arra nézve önállóan is értékelhető érdemi indokolást (azon túlmenően, hogy a megfizetendő perköltség értelemszerűen a gyermek tartására fordítható anyagi lehetőségeit szűkíti) nem adott elő. Mindezekre tekintettel a megjelölt alapjogok esetleges sérelme tekintetében az Alkotmánybíróság is egységesen, a

XXVIII. cikk (1) bekezdésének indítványozó által állított sérelme alapján folytatta le az eljárását.

[12] 3.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Az Alkotmánybíróság erre tekintettel a befogadhatóság (vagylagos) tartalmi feltételeivel összefüggésben az indítvánnyal kapcsolatban a következőket állapította meg.

[13] 3.2.1. Az Abtv. említett rendelkezésében írt alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van az indítványban hivatkozott alaptörvényi rendelkezések tartalmát érintően {a XXVIII. cikk (1) bekezdése tekintetében lásd például: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés}. A jelen alkotmányjogi panasz mindezekhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.

[14] 3.2.2. A másik tartalmi – a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre vonatkozó – feltételt érintően az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Az Alkotmánybíróság a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]}. Vagyis az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja, ugyanakkor – hatáskör hiányában – nem bocsátkozik szakjogi kérdések ismételt felülbírálatába.

[15] Az Alkotmánybíróság a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. Az azokban írtakra figyelemmel a jelen ügy kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

[16] Az indítványozó az alkotmányjogi panaszában valójában az ügyében eljáró bíróság(ok) által az ellenérdekű fél jogi képviselője számára a perköltség viseléséről szóló ítéleti rendelkezésekben megállapított és pervesztessége következtében őt terhelő ügyvédi munkadíj szerinte eltúlzott mértékét, valamint azt kifogásolja, hogy a támadott döntésében a másodfokú bíróság azt nem mérsékelte az általa is elfogadhatónak, észszerűnek tartott összegre. Az általa megjelölt valamennyi alapjogi sérelem – illetve az ügyében született bírói döntés(ek) egésze Alaptörvény-ellenességének – megállapíthatóságát az ezzel kapcsolatban előadott érvei alapján tartja levezethetőnek.

[17] Az Alkotmánybíróság már többször foglalkozott a pervesztes feleket az egyes eljárási törvények és egyéb jogszabályok alapján terhelő perköltség megfizetésére irányuló kötelezettséggel és annak mértékével összefüggő kérdésekkel. Az Alaptörvény hatálybalépését követő egyik korai döntésében – már az Abtv. 27. §-a szerinti, új

típusú, bírói döntésben foglalt jogértelmezést támadó, hasonló tárgyú alkotmányjogi panasz eljárásban – megállapította, hogy annak a megítélése, hogy a bíróságok mérséklési jogosultsága gyakorlásának eredményeként megállapított perköltség-összeg nem eltúlzott-e (egyes szélsőséges eseteket kivéve) nem alkotmányossági kérdés. A szakjogi szabályok határozzák meg ugyanis azokat a szempontokat, amelyek figyelembevételével a bíróságoknak lehetősége, adott esetben akár kötelessége az ellenérdekű fél által felszámított ügyvédi munkadíj esetleges eltúlzott mértékével kapcsolatos perköltség-elem mérséklése révén [Megj.: vagy jogszabályban meghatározott esetekben akár költségmentesség biztosítása révén] a kötelezett jogainak, méltányolható érdekeinek garantálása. Ennek megfelelően – azon túlmenően, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések e körben megfelelő garanciális előírásokat tartalmaznak-e, illetve, hogy az eljáró bíróságok az említett, a mérséklés lehetőségével kapcsolatos mérlegelést elvégezték-e – valójában nincs alkotmányossági mércéje, hogy a perköltségviseléssel kapcsolatban előálló fizetési kötelezettség a peres felekre milyen mértékű terhet ró. Ezen kérdések mikénti eldöntése a rendes bíróságok jogalkalmazó tevékenységének részét képezik, melynek felülbírálatára, a bizonyítékok felülmérlegelésére, a tényállás megállapítására vagy a jogvitát lezáró határozat tartalmi kritikájára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre {v. ö.: 3002/2013. (I. 15.) AB végzés; Indokolás [11]–[13], megerősítette: 3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [10]–[12]}.

[18] A periratok alapján az Alkotmánybíróság a jelen ügyben megállapította, hogy a támadott döntésében a bíróság részletesen megindokolt döntésében egyrészt megvizsgálta az indítványozó által az eljárás során az ügy érdemében előadott érveket; ennek körében megállapította, hogy tartásdíjfizetési kötelezettségének a kérdéses időszakban milyen összegekben és jogcímeken tett (hiányosan) eleget; és erre tekintettel jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megfelelően állapította meg és hozott érdemben helyes (és az indítványozó pervesztességét is eredményező) döntést. Másrészt pedig ezen túlmenően, külön is vizsgálta az indítványozó által fizetendő perköltség egyes elemeit és a jogerős ítéletben ennek eredményeképpen az indítványozóra nézve kedvező tartalommal változtatta meg az elsőfokú döntésnek az eljárási illetékre és az alperes jogi képviseletére tekintettel megítélt ügyvédi munkadíj összegét megállapító, perköltségre vonatkozó rendelkezését.

[19] Ebben a körben a másodfokú bíróság egyrészt a polgári perrendtartásról szóló 2016. CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazásával megállapította a pertárgyérték alapján helyesen megfizetendő eljárási illetéket; másrészt pedig a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) vonatkozó rendelkezéseire figyelemmel részletesen vizsgálta az alperes által felszámolt ügyvédi költség

megalapozottságát is. Utóbbi vonatkozásában feltárta, hogy annak mely elemeit tartotta az elvégzett ügyvédi munkával arányban nem állónak, illetve mely elszámolt munkaórák voltak olyannak tekinthetők, amelyek mögött tényleges érdemi munkavégzés nem volt; mindezekre tekintettel az indítványozó terhére megállapított perköltséget lényegesen mérsékelte, megjelölve, hogy eljárása során a Pp. 83. § (2) bekezdését, az Itv. 46. § (1) bekezdését és az Ükr. 2. § (1) bekezdés a) pontját és 4. § (1) bekezdését alkalmazva hozta meg az említett döntését.

[20] Az indítvány alapján megállapítható, hogy az indítványozó az így meghozott bírói döntéssel nem (sem) ért egyet, és – arra hivatkozással, hogy szerinte egyes általa felhozott érveket (mint például józan és követelményével, illetve az alperes eljárás megszüntetésére irányuló indítványa elutasításának szerinte nem megfelelő figyelembevételével kapcsolatos érveket) a másodfokú bíróság kellő indokolás nélkül figyelmen hagyott – valójában az ügyében eljárt bíróság jogértelmezését, az annak alapján levont (szak)jogi következtetéseket kifogásolja. Az általa hivatkozott alaptörvényi rendelkezések sérelmét is kizárólag a másodfokú bíróság érvelését kifogásoló, azt elégtelennek tartó szakjogi álláspontjára alapította.

[21] A periratok szerint jogi végzettséggel rendelkező indítványozó azon érvelését, amely szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte a támadott bírói döntés kapcsán az, hogy egy gyermektartásdíj végrehajtásával kapcsolatos perben a pertárgyértékhez képest potenciálisan aránytalanul magas perköltség viselésének – általa előre nem kiszámíthatónak és elrettentőnek nevezett – kockázatát kell viselniük a feleknek (így a jelen ügyben az indítványozónak), az indítványban foglalt összefüggésekben az Alkotmánybíróság mindezekre tekintettel nem értékelhette az alkotmányosság körében értelmezhető érvelésként. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján úgy ítélte meg, hogy az indítvány valójában törvényértelmezési (szakjogi, nem pedig alkotmányjogi) kérdésben való felülbírálatra, az indítványozó számára kedvezőtlen tartalmú ítélet megváltoztatására irányul.

[22] Az Alkotmánybíróság a jelen ügy kapcsán is emlékeztet ezért azon következetes gyakorlatára, amelynek értelmében a jogszabályokat a bíróságok értelmezik. Az Alkotmánybíróság ezzel összefüggésben csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki; ez azonban nem teszi lehetővé, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jogra való hivatkozás sem teremt alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet felett álló „szuperbíróság" szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el {lásd.: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]}. A „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének" {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. Az Alkotmánybíróságnak az indokolt bírói

döntéshez való joggal kapcsolatos következetes gyakorlata értelmében pedig „az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}. A bíróságok indokolási kötelezettségéből azonban nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása {lásd.: 30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}, az indokolásnak pedig nem minden egyes részletre, hanem az ügy eldöntése szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie {lásd.: 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}. Megállapítható volt, hogy az eljáró bíróság a támadott ítéletében ezen kötelezettségének eleget tett, és az ügy mikénti elbírálása tekintetében releváns kérdésekben kellő részletességű indokolás mellett hozta meg a – az indítványozó szempontjából egyébként az elsőfokú ítéletnél kedvezőbb tartalmú – döntését.

[23] Mivel a fentiek szerint az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének – továbbá azzal összefüggésben a XVI. cikk (1) bekezdésének – sérelmét is kizárólag a bíróságokétól eltérő (szak)jogi álláspontjára alapította, a fent írtaknak megfelelően az Alkotmánybíróság az indítvány tekintetében érdemi vizsgálatot nem folytathatott.

[24] 4. Összefoglalva: az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a jelen ügyben az alkotmányjogi panasz nem vet fel a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az indítványozó által hivatkozott alapvető jogok sérelmének megállapítását esetlegesen megalapozó kételyt, így az indítvány tekintetében nem folytathatott le érdemi vizsgálatot.

[25] Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva, az alkotmányjogi panaszt az Abtv. 29. §-ában írt feltétel hiányában, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. november 16.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács András György s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Kozma Ákos s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szomora Zsolt Tamás s. k.,
alkotmánybíró